

علم‌سنجی پژوهش‌های کارایی سرمایه‌گذاری در ایران (مطالعه هم‌رخدادی واژگان)

امیر دولت‌خواه^۱

گروه حسابداری، واحد بین‌المللی خرمشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، خرمشهر، ایران

دکتر سیدعلی واعظ^۲ ©

گروه حسابداری، واحد بین‌المللی خرمشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، خرمشهر، ایران

دکتر مهدی بصیرت^۳

گروه اقتصاد، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران

(تاریخ دریافت: ۸ شهریور ۱۴۰۰؛ تاریخ پذیرش: ۲۳ خرداد ۱۴۰۱)

هدف از انجام پژوهش حاضر، کمک به اعتلای کمی و کیفی مقالات حوزه کارایی سرمایه‌گذاری با ترسیم ساختار موضوعی مقالات به روش تحلیل محتوا و علم‌سنجی است. شناسایی برترین نشریات، دانشگاه‌ها و نویسندگان، کلیدواژه‌های پرتکرار، ترسیم شبکه هم‌نویسندگی و هم‌رخدادی کلیدواژه‌ها اهداف ویژه می‌باشد. نمونه آماری، شامل همه مقاله‌های نمایه‌شده در پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی با موضوع کارایی سرمایه‌گذاری است که طی سال‌های ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۹ منتشر شده‌اند. ترسیم شبکه‌ها و محاسبه شاخص‌ها با نرم‌افزارهای یوسی‌نت و نت‌دراو انجام گردید. یافته‌ها نشان داد ۷۵ مقاله، توسط ۱۵۰ نویسنده از ۳۵ دانشگاه در ۲۵ نشریه منتشر شده است. نویسندگان با ۱ مقاله ۱۳۱ نفر و شبکه هم‌رخدادی کلیدواژگان از ۹۳ کلیدواژه منحصر به فرد تشکیل شده است. دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز با انتشار ۱۰ مقاله بیشترین پژوهش و بزرگ‌ترین شبکه هم‌نویسندگی را با ۱۰ نویسنده در اختیار دارد. بیشترین تکرار کلیدواژه‌ها مربوط به «کیفیت گزارشگری مالی» و «جریان نقد آزاد» با ۱۶ و ۹ مقاله می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: تحلیل محتوا، علم‌سنجی، کارایی سرمایه‌گذاری، مقالات حسابداری، هم‌رخدادی واژگان.

¹ amirdolatkah@gmail.com

² sa.vaez@gmail.com

³ mehdi.basirat@yahoo.com

مقدمه

سرمایه‌گذاری یکی از ارکان دستیابی به رشد اقتصادی و اجتماعی است و شرکت‌ها، نقش مهمی در شکل‌گیری آن ایفا می‌کنند [۸]. هرچند بنگاه‌های اقتصادی، برای حفظ قدرت رقابت و رسیدن به اهداف موردنظر خود، اقدام به سرمایه‌گذاری می‌نمایند؛ اما ناکارایی سرمایه‌گذاری در آن‌ها، علاوه بر تبعاتی مانند هزینه فرصت سرمایه و کاهش انعطاف‌پذیری [۷] که سهامداران و ذینفعان را مستقیماً تحت تأثیر قرار می‌دهد؛ از منظر کلان، منجر به عدم تخصیص بهینه منابع، کاهش رشد اقتصادی و عدم دستیابی کشور به جایگاه مناسب در صحنه رقابت جهانی می‌شود [۲۰]. از این رو، انتظار می‌رود اثرات مالی، اقتصادی و اجتماعی ناکارایی سرمایه‌گذاری موردتوجه پژوهشگران بوده و نتایج به‌دست‌آمده همواره به اشتراک گذاشته شود. از آنجائی که مقاله‌ها از اصلی‌ترین روش‌های انتقال و تبادل دانش در سطح علمی می‌باشند [۱۴]؛ و به محققان کمک می‌کنند، دانش خود را به‌روز نگه‌داشته، تحقیقاتشان را مدیریت نمایند [۱۸]. با تحلیل و بررسی محتوای مقالات چاپ‌شده در موضوع کارایی سرمایه‌گذاری^۱، ضمن ترسیم نقشه موضوعی پژوهش‌ها، می‌توان مسیر جریان دانش، نقاط قوت، ضعف و کمبودهای موجود را آشکار ساخت که به پُر بارتر شدن پژوهش‌های این موضوع مهم منتهی شود [۹].

مطالعات علم‌سنجی^۲ را می‌توان تجزیه و تحلیل کمی و تا حد امکان کیفی فرایند تولید، توزیع و استفاده از اطلاعات علمی و عوامل مؤثر بر آن و توصیف، تبیین و پیش‌بینی این فرآیند به‌منظور برنامه‌ریزی، سیاست‌گذاری، اعتلا و آگاهی و آینده‌نگری علمی و پژوهشی در ابعاد فردی، گروهی، سازمانی و بین‌المللی دانست [۱]. در واقع با ترسیم نقشه‌های علمی؛ الگوها و گرایش‌های موضوعی پژوهشگران شناسایی شده، وضعیت فعلی رشته و تغییرات موضوعی آن به سیاست‌گذاران ارائه می‌شود. همچنین، در پژوهش‌های علم‌سنجی با ترسیم نقشه‌ی موضوعی، به متخصصین با آگاهی از موضوعات پرتکرار و رابطه بین آن‌ها جهت توسعه موضوعات، کمک می‌شود [۴]. تحلیل شبکه‌های همکاری نویسندگان، تعداد تولیدات یا روند رشد انتشارات، شناسایی پر تولیدترین افراد و تحلیل محتوای مقالات، بخشی از جنبه‌های علم‌سنجی هستند [۵]. پژوهش حاضر سعی دارد، وضعیت شاخص‌های علم‌سنجی مقالات منتشرشده با موضوع کارایی سرمایه‌گذاری (با مفهومی که در ادامه خواهد آمد) را مشخص نماید. از این رو، اهداف ویژه این تحقیق عبارت‌اند از: شناسایی برترین دانشگاه‌ها از نظر تعداد مقاله، تعیین نویسندگان برتر از نظر تعداد

¹ Investment Efficiency

² Scientometrics

مقاله و ترسیم شبکه هم‌نویسندگی مقاله‌ها، همچنین معرفی پُر تکرارترین کلیدواژه‌ها، تحلیل هم‌واژگانی^۱ یا هم‌رخدادی^۲ کلیدواژه‌های به‌کاررفته و محاسبه شاخص مرکزیت درجه^۳ و بینابینی^۴ آن‌ها. مفهوم مرکزیت^۵ یکی از مهم‌ترین مفاهیم خرد تحلیل شبکه‌های اجتماعی^۶ محسوب می‌شود، مرکزیت به مطالعه اهمیت و تأثیرگذاری افراد در شبکه می‌پردازد. مرکزیت گره‌های^۷ شبکه را می‌توان با استفاده از شاخص‌های مرکزیت مختلفی بررسی کرد [۹]. شاخص درجه مرکزیت در شبکه اجتماعی بیانگر تعداد ارتباطات آن گره با سایر گره‌های تشکیل‌دهنده شبکه است که با یک گره در همسایگی مستقیم قرار دارند. هرچه قدر درجه یک گره بیشتر باشد، اهمیت آن گره بیشتر می‌شود. در یک شبکه هم‌رخدادی واژگان، درجه مرکزیت هر کلیدواژه بیانگر تعداد دفعه‌های وقوع مشترک آن کلیدواژه با سایر کلیدواژه‌ها در مقاله‌های موردبررسی است [۴].

همچنین، شاخص بینابینی عبارت است از نسبت تعداد دفعاتی که یک گره یا یک یال^۸ بر روی کوتاه‌ترین مسیر میان گره‌های مختلف یک گراف^۹ قرار می‌گیرد. بینابینی یک گره خاص در شبکه عبارت است از تعداد کوتاه‌ترین مسیرهای میان گره‌های شبکه که از یک گره خاص رد می‌شود. در حقیقت این معیار محاسبه می‌کند چه تعداد از گره‌های شبکه برای ارتباط سریع‌تر باهم (با واسطه کمتر) به این گره نیاز دارند، هر چه بینابینی گره زیادتر باشد یعنی اینکه گره در مکان استراتژیکی‌تری قرار گرفته است [۶]. همچنین نشان‌دهنده درصدی از اطلاعات است که از یک گره می‌گذرد و مشخص‌کننده توانایی یک گره برای تسهیل گسترش ارتباط بین سایر عناصر گره‌های گراف است، در واقع نمایشی برای میزان قابلیت هر گره برای کمک به دسترسی سایرین به اطلاعات و یا گسترش یک تأثیر در شبکه می‌باشد. این معیار برای یافتن محل افرادی که توانایی مرتبط ساختن با گروه‌های دیگر را دارند نشان می‌دهد [۵] و [۹].

پیشینه تحقیق

بر اساس جستجوی انجام شده، پژوهشی با رویکرد تحلیل هم‌رخدادی واژگان در حوزه حسابداری مشاهده نشد، ولی بررسی، واکاوی و تحلیل محتوای مقاله‌ها با رویکردهای مختلفی انجام شده است. برخی پژوهشگران، شیوه صحیح تدوین و تنظیم مقالات بر اساس دستورالعمل‌های علمی را مبنای کار خود قرار داده و مجلات علمی-پژوهشی را موردبررسی قرار داده‌اند؛ گرد و همکاران (۱۳۹۷) آسیب‌پذیرترین

¹ Co-Word Analysis

² Co-Occurrence Analysis

³ Degree

⁴ Betweenness

⁵ Centrality

⁶ Social Networks Analysis

⁷ Nodes

⁸ Edge, Arc, Line

⁹ Graph

بخش‌های مقالات حوزه حسابداری را با استفاده از تکنیک تاپسیس فازی^۱ تعیین نمودند. نتایج بیانگر آن است که بخش‌های ابزار پژوهش، محدودیت پژوهش، مقدمه و پیشینه پژوهش در وضعیت مناسبی قرار ندارد [۱۱]. بدری (۱۳۹۳) با روش تحلیلی-تطبیقی به واکاوی و آسیب‌شناسی روش‌شناسی پژوهش‌های تجربی مالی و حسابداری دانشگاهی ایران پرداخت و پیشنهادهایی برای بهبود وضعیت موجود ارائه نمودند [۲].

تحلیل محتوای کمی مقالات، رویکرد دیگری است که مورد توجه محققان قرار گرفته است. سلیمانی امیری و همکاران (۱۳۹۹) باهدف شناخت ویژگی‌های محتوایی مقالات موجود در شماره ۱ تا ۲۶ فصلنامه علمی-پژوهشی «پژوهش‌های تجربی حسابداری» تعداد ۲۴۳ مقاله چاپ‌شده بین سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۷ را مورد تحلیل قرار دادند. یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که ۶۰۷ نفر در نوشتن مقالات نقش داشته‌اند. ۷۴ درصد از نویسندگان مقالات را مرد و ۲۶ درصد زنان تشکیل می‌دهند. از نظر موضوعی ۵۸ درصد مقالات در حوزه حسابداری مالی، ۱۲ درصد حسابداری مدیریت، ۱۱ درصد حسابرسی، ۸ درصد حاکمیت شرکتی و ۲ درصد در حوزه مالیات بوده است [۱۰].

نونهال نهر و کاظمی نوجه ده (۱۳۹۸) به تحلیل محتوای مقاله‌های فصلنامه بررسی‌های حسابداری و حسابرسی از ابتدای انتشار تا پایان سال ۱۳۹۶ پرداختن، یافته‌های آن‌ها نشان داد: ۸۷ درصد از مؤلفان مقالات را مردان تشکیل داده است؛ ۵۰ درصد حاصل کار دونفری می‌باشد؛ و ۶۰ درصد به لحاظ روش پژوهش از نوع آرشویی است [۱۸].

نوبخت (۱۳۹۷) به علم‌سنجی پژوهش‌های حسابداری رفتاری در ایران پرداختند، یافته‌های بررسی ۲۲۵ مقاله، مجلات علمی پژوهشی حسابداری از ابتدا تا پایان ۱۳۹۵ نشان داد. ۵۳۱ نویسنده در تولید آن‌ها مشارکت داشته، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات با ۳۹ مقاله رتبه اول و تقریباً ۷۰ درصد منابع به زبان انگلیسی بوده است [۱۷].

ناطق و همکاران (۱۳۹۷) باهدف ارائه تصویر جامعی از وضعیت فعلی پژوهش‌های حسابرسی در ایران است. ۴۵۷ مقاله حسابرسی چاپ‌شده در ۱۶ نشریه علمی پژوهشی و علمی ترویجی در گروه‌های حسابداری و حسابرسی، اقتصاد، مدیریت و مالی از سال ۱۳۷۱ تا پاییز ۱۳۹۶ مرور کردند. یافته‌های نشان داد: بیش از ۶۰ درصد تحقیقات از روش آرشویی و ۳۳ درصد از روش پیمایشی استفاده کرده‌اند. کیفیت حسابرسی بخش عمده مطالعات گذشته (۷۰ درصد) را به خود اختصاص داده است. پس از کیفیت حسابرسی، حق‌الزحمه حسابرسی و اظهارنظر حسابرسان در رتبه‌های دوم و سوم قرار دارند. همچنین محققان به حوزه‌هایی همانند تردید حرفه‌ای، قضاوت و تصمیم‌گیری، تقلب، اخلاق و رفتار حرفه‌ای کمتر توجه کرده‌اند [۱۵].

نمازی و همکاران (۱۳۹۶) به بررسی تعداد و تحلیل محتوای مقالات منتشره در حوزه اخلاق حسابداری و مشخص کردن اولویت پژوهشی زیرمجموعه‌های آن در ایران پرداختند. نتایج نشان داد که تعداد

^۱ Fuzzy Topsis

مقاله‌های اخلاق حرفه‌ای حسابداری تا پایان شهریور ۱۳۹۴ برابر ۱۱۰ مقاله است که ۲ درصد مقالات نشریان حسابداری می‌باشد [۱۶].

دامی و همکاران^۱ (۲۰۱۸) به بررسی انتقادی مقالات پر استناد چاپ طی ۳۰ سال اخیر در مجله حسابداری، حسابرسی و پاسخ‌گویی پرداختند. در این پژوهش از مرور ساختاریافته ادبیات پژوهش برای تحلیل ۱۲۶ مقاله پر استناد چاپ‌شده در مجله حسابداری، حسابرسی و پاسخ‌گویی و ۲۱ مقاله دیگر چاپ‌شده در فاصله سال‌های ۱۹۸۸ تا ۲۰۱۶ استفاده شد. نتایج پژوهش آنان نشان داد در سال‌های اخیر از تئوری‌ها، روش‌ها، ریشه‌ها و نواحی تمرکز متنوعی برای انجام مقالات در مجله حسابداری، حسابرسی و پاسخ‌گویی استفاده شده است که نشان می‌دهد پروژه‌های تحقیقاتی بین‌رشته‌ای در حسابداری به بلوغ خود رسیده است [۲۲].

تامپسون و مک‌کوی^۲ (۲۰۱۶) به تجزیه و تحلیل مقاله‌های انتشار یافته بین سال‌های ۲۰۱۵-۲۰۰۰ در مجله حسابداری و بررسی‌های حسابداری پرداختند. بر اساس نتایج پژوهش آن‌ها تعداد مقالات مربوط به اخلاق طی دوره زمانی مورد بررسی به علت تصویب قانون سرینز-اکسلی^۳ به‌طور قابل توجهی در مجلات علمی و تخصصی افزایش یافته است [۲۴].

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نوع کاربردی و با رویکرد علم‌سنجی، تحلیل شبکه اجتماعی و هم‌رخدادی واژگان انجام شد. جامعه آماری شامل، نشریه‌های علمی - پژوهشی تخصصی در حوزه‌های مرتبط با حسابداری، مالی و اقتصاد است. نمونه آماری مطالعه، شامل همه مقاله‌های منتشر شده در پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی با موضوع کارایی سرمایه‌گذاری می‌باشد.

کارایی سرمایه‌گذاری، به‌طور مفهومی، زمانی حاصل می‌شود که شرکت، فقط در تمامی طرح‌هایی با ارزش فعلی خالص مثبت سرمایه‌گذاری کند. ولی برخی از نواقص بازار سرمایه مانند عدم تقارن اطلاعاتی و هزینه‌های نمایندگی، می‌تواند به فرایند سرمایه‌گذاری بیشتر از حد یا سرمایه‌گذاری کمتر از حد منتهی گردد [۲۱]. در نتیجه، مقاله‌هایی موضوع تحقیق حاضر می‌باشند که کارایی سرمایه‌گذاری را با تعریف گفته‌شده بکار گرفته باشند.

پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی در ۱۶ مرداد سال ۱۳۸۳ به نشانی www.SID.ir راه‌اندازی گردید و اقدام به نمایه‌سازی متن کامل مقالات و تهیه آرشیو کاملی از نشریات علمی پژوهشی کشور از سال ۱۳۷۹ تاکنون کرده است. این پایگاه، از نظر آماری بیش از ۷۵ هزار مراجعه، ۵۵ هزار دانلود روزانه، همچنین بیش از ۱۰۰ میلیون بازدید و ۴۰ میلیون دانلود در سال ۱۳۹۹ داشته که نشان از جایگاه آن نزد پژوهشگران است [۱۳]. به‌منظور تعیین تعداد نشریات نمایه شده با هر کدام از واژه‌های حسابداری،

¹ Dumay et al. (2018)

² Thompson & McCoy (2016)

³ Sarbanes-Oxley

مالی و اقتصاد، جستجویی انجام شد، نتیجه فهرستی از ۷۶ نشریه به دست آمد. بدین ترتیب همه مقاله‌های منتشرشده با موضوع کارایی سرمایه‌گذاری علاوه بر ۷۶ نشریه تخصصی مذکور در سایر نشریات نمایه شده استخراج گردید. برای استخراج مقاله‌ها، مراحل زیر طی شد:

ابتدا با استفاده از هرکدام از واژه‌های (کارایی سرمایه‌گذاری، ناکارایی سرمایه‌گذاری، کم سرمایه‌گذاری، بیش سرمایه‌گذاری، سرمایه‌گذاری بیش‌ازحد، سرمایه‌گذاری کم‌تر از حد، سرمایه‌گذاری بیشتر از حد و سرمایه‌گذاری کمتر از حد) در بازه زمانی ۱۳۷۹-۱۳۹۹ جستجو انجام و مقاله‌ها استخراج گردید (فایل‌های مشابه دانلود نشد). در این مرحله تعداد ۹۹ مقاله به دست آمد. سپس، عناوین تمامی مقالات بررسی شد و مقاله‌های غیر مرتبط با مفهوم مدنظر از کارایی سرمایه‌گذاری حذف شدند (جمعاً ۲۴ مقاله حذف شد، مقاله‌های حذف‌شده عمدتاً در حوزه سنجش کارایی شرکت‌های سرمایه‌گذاری، بانک، بیمه یا مفاهیم اقتصادی بود). لازم به ذکر است طی دوره ۱۳۷۹ تا ۱۳۸۳ و سال ۱۳۸۵ مقاله‌ای با واژه‌های مورد جستجو یافت نشد. همچنین دو مقاله منتشره در سال‌های ۱۳۸۴ و ۱۳۸۶ مرتبط با کارایی شرکت‌های سرمایه‌گذاری با روش تحلیل پوششی داده‌ها بود که از فهرست حذف شدند. در نتیجه ۷۵ مقاله در بازه زمانی ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۹ به‌عنوان نمونه آماری تحلیل شدند.

ابتدا داده‌های به‌دست‌آمده به‌صورت دستی در برنامه اکسل وارد و پس از یکدست‌سازی با استفاده از نرم‌افزارهای علم‌سنجی تحلیل شد. در مرحله اصلاح و یکدست‌سازی اسامی (نویسندگان و کلیدواژه‌ها) اشکالاتی که در فیلدهای اکسل بود به‌دقت بازبینی و اصلاح شد؛ به‌طوری‌که جمع و مفرد کلمات یکدست و کلمات مترادف نیز ویرایش شد. کلماتی که به چندین گونه متفاوت نوشته‌شده بود نیز اصلاح گردید. پس از یکدست‌سازی اسامی و کلمات، ماتریس مربعی آن‌ها طراحی و با استفاده از نرم‌افزارهای «یوسی نت^۱» و «نت درآو^۲» شبکه هم‌نویسندگی و هم‌رخدادی واژگان کلیدی ترسیم گردید.

یافته‌ها

الف. بررسی توزیع فراوانی مقاله‌ها: هرچند با انتشار مقاله‌های ریچاردسون^۳ (۲۰۰۶) [۲۳] و وردی^۴ (۲۰۰۶) [۲۵] انتظار می‌رفت از سال ۱۳۸۵ مقاله‌هایی با این موضوع منتشر شود ولی همان‌طور که اشاره‌شده طی دوره ۱۳۷۹ الی ۱۳۸۶ در نمونه آماری مقاله‌ای مشاهده نشد. اولین مقاله توسط مدرس و حصارزاده (۱۳۸۷) [۱۲] ارائه گردید.

جدول ۱ - توزیع فراوانی و مدت انتظار پذیرش و نشر مقاله‌ها

سال	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹
دریافت	۱	۲	۳	۳	۱	۳	۳	۱۰	۱۵	۱۷	۱۵	۲	۰

^۱ UciNet

^۲ NetDraw

^۳ Richardson (2006)

^۴ Verdi (2006)

سال	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹
پذیرش	۱	۲	۳	۳	۱	۳	۰	۸	۱۰	۲۲	۱۶	۶	۰
نشر	۱	۲	۲	۳	۱	۴	۰	۵	۱۰	۱۷	۱۳	۱۰	۷
مدت دریافت تا پذیرش (ماه)		میانگین		انحراف معیار		۲/۷۵	۰	۶/۳۰	۷/۵۰	۵/۵۳	۶/۰۸	۵/۳۳	۵/۳۹
مدت پذیرش تا نشر (ماه)		میانگین		انحراف معیار		۱/۸۹	۰	۳/۰۳	۳/۷۲	۴/۷۴	۶/۸۴	۴/۲۴	۲/۱۴
مدت پذیرش تا نشر (ماه)		میانگین		انحراف معیار		۱/۵۰	۰	۰/۸۰	۳/۷۰	۵/۷۶	۹/۶۷	۹/۶۷	۲۲/۷۱
		انحراف معیار				۴/۵۱	۰	۴/۶۶	۷/۰۹	۸/۱۴	۷/۳۹	۸/۳۵	۵/۶۲

منبع: یافته‌های پژوهشگران

بر اساس جدول ۱ سال ۹۶ برترین سال برای مقاله‌های مرتبط با کارایی سرمایه‌گذاری است. تعداد مقاله‌های دریافت، پذیرش و منتشرشده در این سال به ترتیب ۱۷، ۲۲ و ۱۷ می‌باشد. از طرف دیگر سال ۱۳۹۳ مقاله‌ای پذیرش یا منتشر نشد، طی سال‌های ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۷، تعداد مقاله‌های منتشرشده از تعداد دریافتی کمتر می‌باشد، باوجوداینکه ۷ مقاله در سال ۱۳۹۹ انتشار یافت ولی هیچ‌کدام در این سال دریافت یا پذیرش نشده‌اند. درحالی‌که ممکن است مقاله‌هایی با موضوع کارایی سرمایه‌گذاری توسط پژوهشگران به نشریات ارسال شده ولی نوبت نشر دریافت نکرده باشند.

در جدول ۱ میانگین و انحراف معیار برای مدت‌زمان دریافت تا پذیرش مقاله و مدت‌زمان پذیرش تا نشر مقاله از سال ۹۲ به بعد ارائه گردید. این آمارها برای کل دوره به ترتیب ۵/۸۳ و ۴/۵۴ ماه برای مدت‌زمان پذیرش و مقدار ۷/۵۶ و ۸/۹۱ ماه برای مدت پذیرش تا نشر می‌باشد. بیشتر میانگین مدت پذیرش برای مقاله‌های سال ۱۳۹۵ با مقدار ۷/۵۰ ماه و کمترین سال ۱۳۹۲ به میزان ۲/۷۵ ماه می‌باشد. بیشترین مدت انتظار نشر مقاله پس از پذیرش مربوط به سال ۱۳۹۹ می‌باشد در این سال میانگین مدت انتظار ۲۲/۷۱ ماه است. باوجوداینکه مدت پذیرش طی دوره تغییر حدود یک ماه داشته ولی مدت انتظار نشر، روند افزایشی زیادی یافته است که احتمالاً مربوط به‌صفت طولانی مقاله آماده نشر و محدودیت نشریات باشد.

ب. نشریات برتر: مقاله‌های با موضوع کارایی سرمایه‌گذاری در ۲۵ نشریه مختلف منتشرشده است. نشریه دانش حسابداری با ۸ مقاله و کسب ۱۰/۶۷ درصد کل مقالات برترین نشریه می‌باشد. پس‌از آن، نشریه دانش سرمایه‌گذاری با ۷ مقاله قرار دارد. نکته قابل‌توجه در رابطه با این نشریه تاریخ دریافت مقالات می‌باشد که ۴ مقاله در سال ۹۶ و ۳ مقاله در سال ۹۷ دریافت شده ولی از نظر سال نشر طی سال ۹۷، ۹۸ و ۹۹ به ترتیب ۲، ۳ و ۳ مقاله چاپ‌شده است و از نظر مدت‌زمان انتظار چاپ بیشتر مدت را به خود اختصاص داده است. جدول ۲ برترین نشریات در انتشار مقاله با موضوع کارایی سرمایه‌گذاری ارائه شده است.

جدول ۲- نشریات برتر

نشریات	تعداد مقاله	درصد مشارکت	نشریات	تعداد مقاله	درصد مشارکت
دانش حسابداری	۸	۱۰/۸۱	مطالعات تجربی حسابداری مالی	۵	۶/۷۶
دانش سرمایه‌گذاری	۷	۹/۴۶	پژوهش‌های حسابداری مالی	۴	۵/۴۱
حسابداری مالی	۶	۸/۱۱	پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی	۴	۵/۴۱
پژوهش‌های تجربی حسابداری	۵	۶/۷۶	راهبرد مدیریت مالی	۴	۵/۴۱

منبع: یافته‌های پژوهشگران

ج. برترین دانشگاه‌ها در تولید مقاله: ۳۵ دانشگاه، ۷۵ عنوان مقاله با موضوع کارایی سرمایه‌گذاری منتشر کرده‌اند، ۹ دانشگاه بیش از ۲ مقاله منتشر کرده‌اند که در جدول ۳ آمده است. این جدول بر اساس سال ارائه (ارسال جهت پذیرش و نشر) تنظیم شده و همان‌طور که مشخص می‌باشد، در سال ۹۸ و ۹۹ مقاله‌ای توسط ۹ دانشگاه مذکور ارائه نشده است. همچنین، ۷ دانشگاه ۲ مقاله و ۱۹ دانشگاه تنها ۱ مقاله طی دوره ارائه نموده‌اند.

جدول ۳- دانشگاه‌های برتر بر اساس سال ارائه مقاله به نشریه

دانشگاه	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	جمع
آزاد اسلامی واحد تبریز						۱	۱	۱	۱	۴	۲	۱۰
علامه طباطبایی			۲	۱				۱	۲	۱	۱	۸
تهران	۱	۱				۱					۱	۴
آزاد اسلامی واحد تهران شمال			۱				۱	۲				۴
مازندران					۱					۲	۱	۴
آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات							۱	۱			۱	۳
اصفهان		۱						۱	۱			۳
الزهرا				۱							۱	۳
سمنان								۲			۱	۳

منبع: یافته‌های پژوهشگران

دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز با انتشار ۱۰ مقاله، بیشترین تعداد پژوهش را انجام داده و از سال ۹۲ تا ۹۷ به‌طور مستمر در این حوزه فعال بود، سال ۱۳۹۶ با ارائه نتیجه ۴ تحقیق، بیشترین مقاله در یک سال را نیز به خود اختصاص داده است. در رتبه دوم، دانشگاه علامه طباطبایی قرار گرفت این دانشگاه ۸ مقاله

ارائه نموده است. دانشگاه تهران در سال ۱۳۸۷ با چاپ مقاله در جایگاه اولین دانشگاه در پژوهش با موضوع کارایی سرمایه‌گذاری قرار دارد. تعداد ۴۲ مقاله از کل ۷۵ مقاله توسط ۹ دانشگاه ارائه شده است و بدین ترتیب ۵۶ درصد کل پژوهش‌های با موضوع کارایی سرمایه‌گذاری توسط آن‌ها انجام شد. ۷ دانشگاه هرکدام ۲ و ۱۹ دانشگاه هرکدام ۱ مقاله در این حوزه ارائه داده‌اند، بدین معنی که ۲۶ دانشگاه ۳۳ پژوهش منتشر کرده‌اند.

د. نویسندگان برتر از نظر تعداد مقاله: سه مقاله اول، چاپ شده در این حوزه به ترتیب توسط مدرس و حصارزاده (۱۳۸۷) [۱۲]، هاشمی و صادقی (۱۳۸۸) [۱۹] و تهرانی و حصارزاده (۱۳۸۸) [۳] ارائه شده است. تعداد ۱۵۰ نویسنده در تألیف ۷۵ مقاله مشارکت داشته‌اند که اسامی آن‌ها ۱۸۳ بار تکرار شده است. به‌طور میانگین، میزان مشارکت نویسندگان در نگارش مقاله ۲/۴۴ نفر بوده است. در جدول ۲، اسامی ۷ نویسنده برتر که از نظر تعداد انتشار مقاله در بیشتر از ۲ مقاله مشارکت داشته‌اند آمده است.

جدول ۴- نویسندگان برتر از نظر تعداد مقاله

نویسنده	تعداد مقاله	درصد مشارکت	نویسنده	تعداد مقاله	درصد مشارکت
یونس بادآور نهندی	۷	۹/۴۶	اله کرم صالحی	۳	۴/۰۵
وحید تقی زاده خانقاه	۶	۸/۱۱	محمد حسنی	۳	۴/۰۵
مهدی زینالی	۳	۴/۰۵	سید کاظم ابراهیمی	۳	۴/۰۵
علی ثقفی	۳	۴/۰۵			

منبع: یافته‌های پژوهشگران

با توجه به جدول ۴، یونس بادآور نهندی با انتشار ۷ مقاله، مشارکت ۹/۴۶ درصدی در انتشار مقالات داشته و رتبه اول نویسندگان برتر را به خود اختصاص داده است. وحید تقی زاده خانقاه دومین نویسنده برتر با ۶ مقاله (۸/۱۱ درصد مشارکت کلی) و تعداد نویسندگان با ۳، ۲ و ۱ مقاله به ترتیب ۵، ۱۱ و ۱۳۱ نفر می‌باشد.

ج. الگوهای تألیف مقالات: از نظر مشارکت ۹۳/۳۳ درصد مقالات به‌صورت گروهی (بیش از یک نویسنده) و تنها ۶/۷۶ درصد به‌صورت تک نویسنده‌ای تولید شده است (جدول ۵).

بیشتر مقالات (۴۹/۳۳ درصد) با الگوی دو نویسنده‌ای نگارش یافته‌اند. همچنین ۳۷/۳۳ درصد نیز دارای سه نویسنده بودند. مقالات یک نویسنده و چهار نویسنده‌ای هرکدام ۶/۷۶ درصد را به خود اختصاص داده‌اند.

جدول ۵- الگوهای تألیف مقالات

نویسنده	یک	دو	سه	چهار	جمع کل
تعداد	۵	۳۷	۲۸	۵	۷۵

نویسنده	یک	دو	سه	چهار	جمع کل
درصد	۶/۶۷	۴۹/۳۳	۳۷/۳۳	۶/۶۷	۱۰۰

منبع: یافته‌های پژوهشگران

د. شبکه هم‌نویسندگی: شکل ۱، شبکه هم‌نویسندگی را نشان می‌دهد که شامل ۴۹ مؤلفه می‌باشد، بزرگ‌ترین شبکه هم‌نویسندگی ۱۰ گره‌ای است. در این شکل دو شبکه علامت‌گذاری شده است. خطوط ضخیم‌تر بین نویسندگان نشان‌دهنده تعدد همکاری می‌باشد. بزرگ‌ترین شبکه هم‌نویسندگی شامل ۱۰ نویسنده است. اعضای این شبکه از یونس بادآور نهندی، وحید

شکل ۱- شبکه هم‌نویسندگی

منبع: یافته‌های پژوهشگران

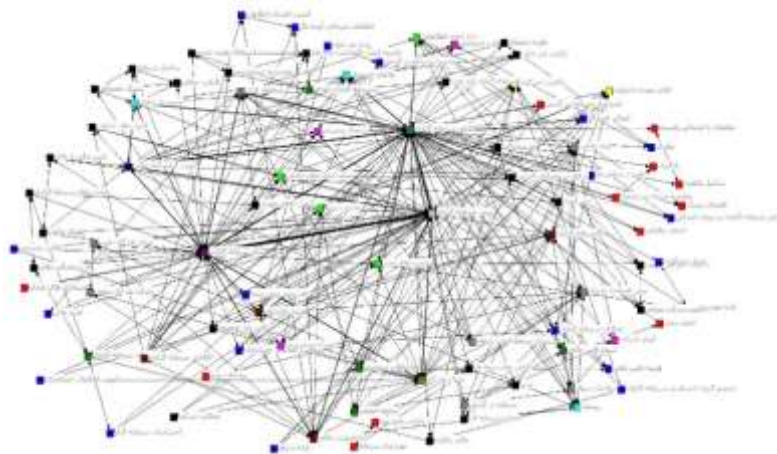
بزرگ‌ترین شبکه هم‌نویسندگی شامل ۱۰ نویسنده است. اعضای این شبکه از یونس بادآور نهندی، وحید تقی‌زاده خانقاه، هوشنگ تقی‌زاده، مهدی زینالی، کریم پورعلیرضا، علی‌اصغر متقی، صلاح‌الدین قادری، رسول عبدی، رسول برادران حسن‌زاده و بیبا مؤذنی تشکیل شده است. ۱۲/۱۶ درصد (۹ مقاله) توسط این گروه تهیه شده و آقایان یونس بادآور نهندی، وحید تقی‌زاده خانقاه و مهدی زینالی به ترتیب با ۶، ۷ و ۳ مقاله در فهرست برترین نویسندگان حضور دارند. دومین و سوم شبکه از ۷ و ۶ نویسنده تشکیل شده است. همان‌طور که در شکل نمایان است، شبکه هم‌نویسندگی گسترده در حوزه کارایی سرمایه‌گذاری مشهود نیست و اکثر همکاری‌ها در سطح تهیه یک مقاله می‌باشد.

ه شبکه هم‌رخدادی واژه‌های کلیدی: واژه‌های کلیدی استفاده شده در مقالات نشان از اهمیت موضوع انتخاب‌شده در تولیدات علمی دارد. هر واژه کلیدی که به‌عنوان پرتکرارترین واژه کلیدی در میان تولیدات علمی یک حوزه قرار گیرد، موضوع و مبحث اصلی آن حوزه، همان کلیدواژه‌ای است که به‌عنوان پرتکرارترین کلیدواژه انتخاب‌شده است [۵]. تحلیل هم‌رخدادی واژگان روشی مناسب برای ترسیم نقشه عملی است و در حوزه‌های گوناگون از این روش برای خوشه‌بندی و زمینه‌های موضوعی اصلی و ترسیم نقشه‌های موضوعی استفاده می‌شود.

در ۷۵ مقاله مورد بررسی تعداد ۲۹۹ واژه کلید استفاده شده است که مشتمل بر ۹۳ کلیدواژه منحصر به فرد می‌باشد. تعداد مقالات با ۳، ۴، ۵ و ۶ کلیدواژه به ترتیب ۲۱، ۳۶، ۱۶ و ۲ مقاله بود و به‌طور میانگین هر مقاله دارای ۳/۹۹ واژه کلیدی است.

در شکل ۲ شبکه واژگان کلیدی ترسیم شده است. خطوط ضخیم نشان از تکرار هم‌رخدادی دو واژه کلیدی در مقاله‌های مختلف دارد. ۱۴ کلیدواژه مرتب‌شده بر اساس شاخص مرکزیت درجه به همراه تعداد تکرار در مقاله‌ها و معیار بینابینی در جدول ۶ آمده است.

شکل ۲ - شبکه هم‌رخدادی کلیدواژگان

منبع: یافته‌های پژوهشگران

جدول ۶- تعداد تکرار، مرکزیت درجه و بینابینی کلیدواژه برتر

کلیدواژه	تکرار	درجه	بینابینی	کلیدواژه	تکرار	درجه	بینابینی
کارایی سرمایه‌گذاری	۴۷	۶۴	۲۲۷۷/۳۳	هزینه نمایندگی	۶	۱۴	۱۳۳/۸۵۶
بیش سرمایه‌گذاری	۳۲	۴۱	۷۶۰/۱۷۲	سرمایه‌گذاری	۴	۱۴	۸۴/۴۱۱
کم سرمایه‌گذاری	۲۹	۳۹	۷۳۲/۸۰۱	محافظه‌کاری	۷	۱۲	۶۲/۹۶
جریان نقد آزاد	۹	۱۹	۱۲۱/۶۴۸	بیش اعتمادی مدیران	۶	۱۲	۲۱۵/۶۹۵
کیفیت گزارشگری مالی	۱۶	۱۶	۸۶/۹۰۶	بازده دارایی	۳	۱۲	۶۱/۲۴۲
محدودیت مالی	۸	۱۴	۱۳۳/۱۳۶	اقدام تعهدی اختیاری	۴	۱۰	۴۱/۳۳۸
ناکارایی سرمایه‌گذاری	۶	۱۴	۱۷۶/۸۷۹	حاکمیت شرکتی	۴	۱۰	۵۲/۸۹۹

منبع: یافته‌های پژوهشگران

بیشترین تعداد تکرار واژگان کلیدی مرتبط با موضوع پژوهش، شامل «کارایی سرمایه‌گذاری»، «بیش سرمایه‌گذاری»، «کم سرمایه‌گذار» و «ناکارایی سرمایه‌گذاری» به ترتیب ۴۷، ۳۲، ۲۹ و ۶ می‌باشد. «کیفیت گزارشگری مالی»، «جریان نقد آزاد» و «محدودیت مالی» نیز با ۱۶، ۹ و ۸ تکرار در جایگاه بعدی قرار گرفتند. ارزیابی شاخص‌های مرکزیت اطلاعات دیگری از شبکه هم‌رخدادی واژگان در اختیار می‌گذارد.

همان‌طور که در تعریف شاخص‌های مرکزیت درجه مطرح شد، در یک شبکه هم‌رخدادی واژگان، درجه مرکزیت هر کلیدواژه (گره) بیانگر تعداد دفعه‌های وقوع مشترک آن گره با سایر کلیدواژه‌ها در مقاله‌های موردبررسی است. در نتیجه تعداد بالای تکرار یک واژه کلیدی و مقدار کم معیار درجه مرکزیت، نشان‌دهنده تکرار هم‌رخدادی دو کلیدواژه در چند مقاله است. به‌طور نمونه برای واژه «کیفیت گزارشگری مالی» تعداد تکرار ۱۶ و شاخص درجه آن نیز ۱۶ می‌باشد. با بررسی هم‌رخدادی این واژه (گره) مشاهده شد؛ این گره طی ۱۶ مقاله، ۵۰ مورد هم‌رخدادی با سایر گره‌ها داشته، سهم سه گره؛ کارایی، بیش و کم سرمایه‌گذاری به ترتیب ۱۴، ۷ و ۷ همچنین با «سررسید بدهی» و «توانایی مدیریتی» به ترتیب در ۶ و ۳ مقاله هم‌رخدادی شده است؛ در نتیجه مجموع هم‌رخدادی ۵ واژه کلیدی مذکور ۷۴ درصد از کل وقوع مشترک «کیفیت گزارشگری مالی» با سایر کلیدواژه‌ها می‌باشد. در صورتی که سه گره مرتبط با کارایی سرمایه‌گذاری را یک گره فرض نماییم. ۵ مقاله از ۶ مقاله با کلیدواژه «سررسید بدهی» کاملاً مشابه هم و تکراری خواهند شد. پس از سه کلیدواژه مرتبط با کارایی سرمایه‌گذاری همان‌طور که جدول ۶ نشان می‌دهد مقوله‌های «جریان نقد آزاد»، «کیفیت گزارشگری مالی» به ترتیب با ۱۹ و ۱۶ بیشتر شاخص مرکزیت درجه برخوردار و بیش از سایر موضوع‌ها، در ارتباط با کارایی سرمایه‌گذاری پرداخت شده است. «هزینه نمایندگی»، «محدودیت مالی» و «سرمایه‌گذاری» با مقدار شاخص درجه ۱۴ در جایگاه بعدی قرار دارند. همچنین در بین ۹۳ گره (کلیدواژه) که در شکل حضور داشتند؛ ۳۵ گره مرکزیت بالای ۵ (۵ تا ۶۴) و گره‌های دارای مرکزیت ۴، ۳ و ۲ به ترتیب تعداد ۲۶، ۲۰ و ۱۲ بود. تعداد ۵۸ گره تنها یک‌بار در واژه کلیدی بکار رفته‌اند این گره‌ها با توجه به تعداد واژگان کلیدی درج‌شده در مقاله شاخص مرکزیت ۲ تا ۵ کسب نموده‌اند. از نظر شاخص بینابینی نیز پس از واژگان مرتبط با کارایی سرمایه‌گذاری، گره‌های «بیش اعتمادی»، «هزینه نمایندگی»، «محدویت مالی»، «جریان نقد آزاد» و «کیفیت گزارشگری مالی» به ترتیب بیشترین شاخص بینابینی را کسب نموده‌اند. تعداد ۵۹ واژه کلیدی مقدار شاخص بینابینی صفر (۰) دارند؛ این تعداد گره نقشی در تسهیل گسترش ارتباط بین عناصر را ایفا نمی‌کنند و خود، موضوع بررسی ارتباط در پژوهش‌های انجام‌گرفته می‌باشند.

گفته شد، معیار بینابینی برای یافتن محل افرادی است که توانایی مرتبط ساختن با گره‌های دیگر را دارند. در شبکه هم‌رخدادی واژگان (شکل ۲)، ۴ گره مرتبط با کارایی سرمایه‌گذاری حضور دارند و نقش تسهیل گسترش ارتباطی ایفا می‌کنند. برای یافتن واژه‌های کلیدی استراتژیک در ۷۵ مقاله موردبررسی، پس از حذف ۴ واژه کلیدی مذکور از ماتریس مجاورت، شاخص بینابینی و مرکزیت درجه مجدد محاسبه و ۱۶ واژه استراتژیک با بیشترین مقدار شاخص بینابینی در جدول ۷ ارائه شد.

جدول ۷ - شاخص بینابینی واژگان استراتژیک

کلیدواژه	بینابینی	درجه	کلیدواژه	بینابینی	درجه
جریان نقد آزاد	۱۱۶۸/۹۹۶	۱۶	محدودیت مالی	۴۰۸/۰۶۹	۱۰
هزینه نمایندگی	۱۰۱۱/۳۵۸	۱۰	بازده دارایی	۳۴۶/۵۴۱	۱۰
کیفیت گزارشگری مالی	۹۱۸/۵۸۳	۱۳	عدم تقارن اطلاعاتی	۲۴۹/۸۰۸	۷
حاکمیت شرکتی	۵۹۲/۴۳۷	۸	سررسید بدهی	۲۳۴	۶
محافظه کاری	۴۹۴/۰۲۸	۹	اقلام تعهدی اختیاری	۱۸۰/۲۳۳	۷
سرمایه‌گذاری	۴۸۷/۵۹۷	۱۱	تصمیمات سرمایه‌گذاری	۱۵۸/۵	۵
مسئولیت اجتماعی	۴۵۲	۵	فرصت‌های رشد	۱۵۸	۵
بیش اعتمادی مدیران	۴۱۲/۸۹	۱۰	شیوه تأمین مالی	۱۴۵/۱۳۷	۶

منبع: یافته‌های پژوهشگران

بیشترین تسهیلگری ارتباط بین عناصر توسط سه واژه «جریان نقد آزاد»، «هزینه نمایندگی» و «کیفیت گزارشگری مالی» صورت گرفته است. کلیدواژه جریان نقد آزاد با ۱۶ ارتباط مستقیم بالاترین شاخص مرکزیت درجه را کسب نموده است. داشتن ارتباط مستقیم بیشتر لزوماً به معنای استراتژیک تر بودن جایگاه یک گره نمی‌باشد. به‌طور مثال گره «مسئولیت اجتماعی» با شاخص مرکزیت درجه ۵ از نظر تسهیل و گسترش ارتباط به گره‌ها در جایگاه بالاتری از «بیش اعتمادی مدیران»، «محدودیت مالی» و «بازده دارایی» با شاخص درجه ۱۰ قرار گرفته است.

نتیجه‌گیری

هرچند بنگاه‌های اقتصادی، برای حفظ قدرت رقابت و رسیدن به اهداف موردنظر خود، اقدام به سرمایه‌گذاری می‌نمایند؛ اما به لحاظ اهمیت موضوع و تبعات خرد و کلان ناکارایی سرمایه‌گذاری، همواره بخشی از پژوهش‌های محققین به موضوع کارایی سرمایه‌گذاری اختصاص می‌یابد. یکی از راه‌های کمک به اعتلای کمی و کیفی مقالات، تحلیل و بررسی محتوای مقالات چاپ‌شده و ترسیم نقشه موضوعی آن‌ها می‌باشد. بدین منظور با جستجو در پایگاه اطلاعات علمی جهاددانشگاهی، ۷۵ مقاله در بازه زمانی ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۹ استخراج شد و مورد تحلیل قرار گرفت. بیشترین تعداد مقاله‌های ارائه‌شده مربوط به سال ۹۶ با ۱۷ مقاله است و در سال ۹۳ هیچ مقاله ارائه نگردید. بیشترین میانگین مدت پذیرش برای مقاله‌های سال ۱۳۹۵ با ۷/۵۰ ماه و کمترین سال ۱۳۹۲ به میزان ۲/۷۵ ماه می‌باشد. بیشترین مدت انتظار نشر مقاله

پس از پذیرش مربوط به سال ۱۳۹۹ می‌باشد در این سال میانگین مدت انتظار ۲۲/۷۱ ماه است. با وجود اینکه مدت پذیرش طی دوره بررسی تغییر حدود یک ماه داشت، ولی مدت انتظار نشر، روند افزایشی زیادی یافته است که احتمالاً مربوط به صف طولانی مقاله آماده نشر و محدودیت مجلات باشد. مقاله‌های با موضوع کارایی سرمایه‌گذاری در ۲۵ نشریه مختلف منتشر شده است. نشریه دانش حسابداری با ۸ مقاله و پس‌از آن، نشریه دانش سرمایه‌گذاری با ۷ مقاله قرار دارد. جمعاً ۳۵ دانشگاه حداقل ۱ مقاله ارائه داده‌اند، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز با انتشار ۱۰ مقاله، بیشترین تعداد پژوهش را انجام داده و از سال ۹۲ تا ۹۷ به‌طور مستمر در این حوزه فعال بود، در رتبه دوم، دانشگاه علامه طباطبایی قرار گرفت، این دانشگاه ۸ مقاله ارائه نموده است. تعداد ۴۲ مقاله از کل ۷۵ مقاله توسط ۹ دانشگاه ارائه شده، ۷ دانشگاه هر کدام ۲ و ۱۹ دانشگاه هر کدام ۱ مقاله در این حوزه ارائه داده‌اند.

اسامی ۱۵۰ نویسنده، ۱۸۳ بار در مقاله‌ها تکرار شده، به‌طور میانگین، میزان مشارکت نویسندگان در نگارش مقاله ۲/۴۴ نفر می‌باشد. یونس بادآور نهندی با انتشار ۷ مقاله، رتبه اول، وحید تقی زاده خانقاه دومین نویسنده برتر با ۶ مقاله می‌باشند. تعداد نویسندگان با ۳، ۲ و ۱ مقاله به ترتیب ۵، ۱۱ و ۱۳۱ نفر است. شبکه هم‌نویسندگی شامل ۴۹ مؤلفه می‌باشد، بزرگ‌ترین شبکه هم‌نویسندگی شامل ۱۰ نویسنده بود و ۱۲/۱۶ درصد (۹ مقاله) توسط این گروه تهیه شده است. شبکه هم‌نویسندگی گسترده در حوزه کارایی سرمایه‌گذاری مشهود نیست و اکثر همکاری‌ها در سطح تهیه یک مقاله می‌باشد.

شبکه هم‌رخدادی کلیدواژگان نشان از اهمیت موضوع انتخاب شده در تولیدات علمی دارد. در ۷۵ مقاله مورد بررسی ۹۳ کلیدواژه منحصر به فرد بکار رفته و جمعاً ۲۹۹ بار تکرار شده‌اند. مقالات با ۳، ۴، ۵ و ۶ کلیدواژه به ترتیب ۲۱، ۳۶، ۱۶ و ۲ مقاله بود و به‌طور میانگین هر مقاله دارای ۳/۹۹ واژه کلیدی است. بیشترین تعداد تکرار واژگان کلیدی پس از چهار واژه «کارایی سرمایه‌گذاری»، «بیش سرمایه‌گذاری»، «کم سرمایه‌گذار» و «ناکارایی سرمایه‌گذاری» به کلیدواژه‌های «کیفیت گزارشگری مالی»، «جریان نقد آزاد» و «محدودیت مالی» با ۱۶، ۹ و ۸ اختصاص دارد. «جریان نقد آزاد»، «کیفیت گزارشگری مالی» به ترتیب با ۱۹ و ۱۶ بیشتر شاخص مرکزیت درجه برخوردار و بیش از سایر موضوع‌ها، در ارتباط با کارایی سرمایه‌گذاری پرداخت شده‌اند. «هزینه نمایندگی»، «محدودیت مالی» و «سرمایه‌گذاری» با مقدار شاخص درجه ۱۴ در جایگاه بعدی قرار دارند. از نظر شاخص بینابینی نیز پس از واژگان مرتبط با کارایی سرمایه‌گذاری، گره‌های «بیش اعتمادی»، «هزینه نمایندگی»، «محدودیت مالی»، «جریان نقد آزاد» و «کیفیت گزارشگری مالی» به ترتیب بیشترین شاخص بینابینی را کسب نموده‌اند. تعداد ۵۹ واژه کلیدی مقدار شاخص بینابینی صفر (۰) دارند؛ این تعداد گره نقشی در تسهیل گسترش ارتباط بین عناصر را ایفا نمی‌کنند و خود، موضوع بررسی ارتباط در پژوهش‌های انجام گرفته می‌باشند.

پس از حذف ۴ واژه کلیدی مرتبط با کارایی سرمایه‌گذاری و محاسبه مجدد شاخص بینابینی و مرکزیت درجه، ۱۶ واژه استراتژیک با بیشترین نقش تسهیلگری ارتباط بین عناصر مشخص شد که سه واژه «جریان نقد آزاد»، «هزینه نمایندگی» و «کیفیت گزارشگری مالی» بیشترین شاخص بینابینی کسب کردند. داشتن ارتباط مستقیم (شاخص درجه) بیشتر لزوماً به معنای استراتژیک تر بودن جایگاه یک کلیدواژه

نمی‌باشد. به‌طور مثال «مسئولیت اجتماعی» با شاخص مرکزیت درجه ۵ از نظر تسهیل و گسترش ارتباط به گره‌ها در جایگاه بالاتری از «بیش اعتمادی مدیران»، «محدودیت مالی» و «بازده دارایی» با شاخص درجه ۱۰ قرار گرفته است.

با توجه به نتایج به‌دست‌آمده پیشنهادهای زیر مطرح است: (الف) بررسی وضعیت تولیدات علمی و ترسیم نقشه هم‌رخدادی واژگان پژوهش‌ها در حوزه حسابداری و مالی و مقایسه آن با این حوزه در دنیا؛ (ب) در جریان پژوهش حاضر، استفاده از چند کلیدواژه مختلف برای یک موضوع خاص مشاهده شد؛ به‌عنوان مثال به‌کارگیری واژه‌های بیش سرمایه‌گذاری، سرمایه‌گذاری بیش‌ازحد، سرمایه‌گذاری بیشتر از حد و ... پیشنهاد می‌گردد پژوهشگران و نشریات اقدام به استانداردسازی مفاهیم نمایند تا کارایی نتایج جستجو افزایش یابد. (ج) با توجه به کاهش تولیدات علمی در دو سال ۹۸ و ۹۹ امید است پژوهشگران در کارایی سرمایه‌گذاری پژوهش‌های بیشتری به انجام رسانند تا از این طریق به تخصیص بهینه سرمایه کمک نمایند.

فهرست منابع

۱. امامی، مریم؛ ریاحی‌نیا، نصرت و سهیلی. (۱۳۹۹). «ترسیم ساختار علمی حوزه تجهیزات پزشکی و آزمایشگاهی با استفاده از تحلیل هم‌رخدادی واژگان». *پژوهش‌نامه علم‌سنجی*، ۶ (۱۱): ۴۱-۵۶.
۲. بدری، احمد. (۱۳۹۳). «واکاوی و نقد روش‌شناسی پژوهش‌های تجربی مالی و حسابداری در ایران». *پژوهش‌های تجربی حسابداری* ۱۲(۳): ۹۹-۱۲۸.
۳. تهرانی، رضا و حصارزاده، رضا. (۱۳۸۸). «تاثیر جریان‌های نقدی آزاد و محدودیت در تامین مالی بر بیش سرمایه‌گذاری و کم سرمایه‌گذاری». *تحقیقات حسابداری و حسابرسی*، انجمن حسابداری ایران، ۱(۳): ۵۰-۶۷.
۴. حبیبی، شفیق؛ عبدالله‌زاده، پروین؛ عبدخدا، محمدهیوا و آقایاری، حسین. (۱۴۰۰). «تحولات موضوعی در پژوهش‌های بیست ساله علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی: یک مطالعه هم‌رخدادی واژگان». *تصویر سلامت*، ۱۲(۱): ۵۵-۶۸.
۵. خاصه، علی‌اکبر؛ مختاری، حیدر و آقای، نرگس. (۱۴۰۰). «تحلیل علم‌سنجی و دیداری‌سازی برونداد علمی فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی طی سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۷». *کتابداری و اطلاع‌رسانی*، ۲۴(۱) (پیاپی ۹۳): ۷۸-۱۱۰.
۶. خانه بیگ دیتای ایران. ۱۴۰۰. «مقدمه‌ای بر تحلیل شبکه‌های اجتماعی». *خانه بیگ دیتا ایران*. <https://bigdata-ir.com>
۷. داداش‌زاده، قادر و حجازی، رضوان. (۱۳۹۹). «ارزش انعطاف‌پذیری مالی، کارایی سرمایه‌گذاری و سرعت تعدیل سرمایه در گردش». *راهبرد مدیریت مالی*، ۸(۱): ۱۷۷-۹۶.

۸. دستگیر، محسن و ساعدی، رحمان. (۱۳۹۶). "تاثیر ضعف کنترل‌های داخلی و شکاف سهامداران کنترلی بر کارایی سرمایه‌گذاری شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران." **پژوهش‌های حسابداری مالی**، (۳۴): ۱۷-۳۸.
۹. رحمانی، مهدی. (۱۳۹۷). "ترسیم و تحلیل شبکه هم‌رخدادی واژگان در مقاله‌های فصلنامه علمی پژوهشی روان‌شناسی کاربردی." **روان‌شناسی کاربردی**، ۱۲(۱) (پیاپی ۴۵): ۱۲۷-۱۴۱.
۱۰. سلیمانی امیری، غلامرضا؛ ایزدپور، مصطفی و گرامی‌راد، فاطمه. (۱۳۹۹). "تحلیل محتوای نشریه علمی - پژوهشی «پژوهش‌های تجربی حسابداری» طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۷." **پژوهش‌های تجربی حسابداری**، ۱۰ (۱): ۱-۴۰.
۱۱. گرد، عزیز؛ وقفی، سید حسام؛ آهنگری، مهناز و هاشمی، سیده سعیده. (۱۳۹۷). "تحلیل و آسیب‌شناسی پژوهش‌های حسابداری بر مبنای رویکرد تصمیم‌گیری چند معیاره." **فصلنامه دانش حسابداری مالی**، ۵ (۳): ۱۱۷-۳۴.
۱۲. مدرس، احمد و حصارزاده، رضا. (۱۳۸۷). "کیفیت گزارشگری مالی و کارایی سرمایه‌گذاری." **فصلنامه بورس اوراق بهادار**، سال اول، (۲): ۸۵-۱۱۶.
۱۳. مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی. (۱۴۰۰). "مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی." **مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی**. <https://www.sid.ir>.
۱۴. میرتقیان رودسری، سید محمد و خراسانی، محمدمین. (۱۳۹۸). "آسیب‌شناسی مطالعات گردشگری در فصلنامه پژوهش‌های روستایی: کاربست تحلیل محتوا." **پژوهش‌های روستایی**، ۱۰ (۲): ۳۲۸-۵۹.
۱۵. ناطقی، سمیرا؛ مهرانی، کاوه و تحریری، آرش. (۱۳۹۷). "مروری بر پژوهش‌های حسابرسی در ایران." **بررسی‌های حسابداری و حسابرسی**، ۲۵ (۱): ۱۵۹-۷۹.
۱۶. نمازی، محمد؛ رجب‌دری، حسین و روستامیمندی، اعظم. (۱۳۹۶). "بررسی تعداد و تحلیل محتوای مقاله‌های مرتبط با اخلاق حرفه‌ای حسابداری در ایران." **پیشرفت‌های حسابداری**، ۹ (۱): ۱۹۲-۲۲۶.
۱۷. نویخت، یونس. (۱۳۹۷). "علم سنجی پژوهش‌های حسابداری رفتاری در ایران." **دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت**، ۷ (۲۷): ۱۲۵-۱۳۶.
۱۸. نونهال نهر، علی اکبر و کاظمی نوجه ده، معصومه. (۱۳۹۸). "تحلیل محتوای مقالات فصلنامه بررسی‌های حسابداری و حسابرسی از ابتدای انتشار تا پایان سال ۱۳۹۶." **بررسی‌های حسابداری و حسابرسی**، ۲۶ (۱): ۱۲۳-۱۵۰.

۱۹. هاشمی، سیدعباس و صادقی، محسن. (۱۳۸۸). "رابطه ارقام تعهدی اختیاری با وجه نقد عملیاتی، بازده سهام و کارایی سرمایه‌گذاری دارایی‌های سرمایه‌ای در شرکت‌های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران". **حسابداری مالی** ۱(۲): ۱-۱۷
۲۰. هدایت مظهري، روزبه و ثقفی، علی. (۱۳۹۹). "الگوی سنجش کارایی از منظر اطلاعات حسابداری". **تحقیقات حسابداری و حسابرسی، انجمن حسابداری ایران**، ۱۲ (۴۷): ۱۵۳-۷۰.
21. Biddle, Gary C., Gilles Hilary, and Rodrigo S. Verdi. (2009). How Does Financial Reporting Quality Relate to Investment Efficiency? **Journal of Accounting and Economics** 48: 112-131.
22. Dumay, John, Charl De Villiers, James Guthrie, Pei-Chi Hsiao. (2018). "Thirty years of accounting, auditing and accountability journal." **Accounting, Auditing & Accountability Journal**.
23. Richardson, S. (2006). "Over-Investment of Free Cash Flow." **Review of Accounting Studies** 11:159-88.
24. Thompson, James, Timothy L. McCoy. (2016). An Analysis of Ethics Articles Published between 2000-2015 in the Journal of Accountancy and the Accounting Review. SSRN Scholarly Paper. ID 2810006. Rochester, NY: **Social Science Research Network**.
25. Verdi, R. (2006). Financial Reporting Quality and Investment Efficiency. **Faculties of the University** of Pennsylvania in Partial Fulfiller

Scientometrics of Investment Efficiency Research in Iran (A Co-Word Analysis)

Amir Dolatkah¹

Department of Accounting, Khorramshahr International Branch, Islamic Azad University, Khorramshahr, Iran

Sayed Ali Vaez (PhD)²©

Department of Accounting, Khorramshahr International Branch, Islamic Azad University, Khorramshahr, Iran

Mehdi Basirat (PhD)³

Department of Economics, Ahvaz Branch, Islamic Azad University, Ahvaz, Iran

(Received: 30 August 2021; Accepted: 13 June 2022)

The purpose of this study is to help improve the quality and quantity of articles in the field of investment efficiency by drawing the thematic structure of the researchs using the method of content analysis and scientometrics. Identifying top journals, universities, and authors in terms of article number, keywords of high repetition, Co-Authorship networking, and Co-Word Analysis of keywords are specific goals. The statistical population is all articles indexed in the Scientific Information Database (SID) From 2008 to 2021 on the Investment Efficiency topic. Ucinet and NetDraw software were used for drawing networks and calculating indexes. Results showed, 75 articles were published by 150 authors from 35 universities in 25 publications. 131 authors with 1 article and keyword co-occurrence network consisting of 93 unique keywords. The best university in the number of the study was The Islamic Azad University of Tabriz Branch with 10. The most repeated keywords were "Financial Reporting Quality" & "Free Cash Flows" with 16 and 9 repeats.

Keywords: Accounting Papers, Content Analysis, Co-Word Analysis, Investment Efficiency, Scientometrics.

---

¹ amirdolatkah@gmail.com

² sa.vaez@gmail.com ©(Corresponding Author)

³ mehdi.basirat@yahoo.com